

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
معاونت پژوهشی و آموزشی
مرکز مطالعات فرهنگی بین المللی

افرا: گرای مذهبی پس از قیام های عربی

جان بی. آخمن

مترجمان:

امیر فاطمی صدر - ابوالقاسم احمدی

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افزوده

افراط‌گرایی مذهبی پس از قیام‌های عربی / [ویراستار] جان بی. آلترمن؛ مترجمان ابوالقاسم راه‌چمنی، امیر فاطمی‌صدر. جمیله کوکی؛ [به سفارش] سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، معاونت پژوهشی و آموزشی، مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی.

تهران: بین‌المللی الهدی، ۱۳۹۵.

۲۱۶ ص.

۹۷۸-۹۶۴-۴۳۹-۷۲۴-۰

فیبیا

عنوان اصلی: Religious radicalism after the arab uprisings, c 2015.

بنیادگرایی اسلامی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

Islamic fundamentalism -- Addresses, essays, lectures

بهار عربی، ۲۰۱۰ م. -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

Arab Spring, 2010 -- Addresses, essays, lectures

رادیکالیسم -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

Radicalism -- Religious aspects -- Islam

رادیکالیسم -- کشورهای عربی -- تاریخ -- قرن ۲۱ م.

History -- Arab countries -- Radicalism -- 21st century

سابقه -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

Salafiyah -- Addresses, essays, lectures

آلترمن، جان بی.، ۱۹۶۴ - م.، ویراستار

Alterman, Jon B.

راه‌چمنی، ابوالقاسم، ۱۳۳۸ - مترجم

فاطمی‌صدر، امیر، ۱۳۶۴ - مترجم

کوکی، جمیله، ۱۳۲۲ - مترجم

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مرکز مطالعات فرهنگی و بین‌المللی

۱۳۹۵ الف/۲/۲۲۲۲۲۲

۲۹۷/۴۸۲

۴ - ۱۹۶۸

افراط‌گرایی مذهبی

پس از قیام‌های عربی

نویسنده: جان بی. آلترمن

مترجمان: امیر فاطمی‌صدر، ابوالقاسم راه‌چمنی

ویراستار: جمیله کوکی

ناشر: موسسه فرهنگی، انتشارات بین‌المللی الهدی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶ ه. ش.

شمارگان: ۳۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۳۹-۷۲۴-۰

نشانی: تهران، بزرگراه رسالت، مقابل مصلی،

مجتمع امام خمینی (ره)، ساختمان ۱۴

صندوق پستی: ۳۵۱۶ - ۱۵۸۱۵

تلفن: ۸۸۱۵۳۳۲۸ - ۸۸۱۵۳۳۹۵ - ۰۲۱

فمایر: ۸۸۴۹۲۷۹ - ۰۲۱

رایانامه: Cultural@icro.ir

کلیه حقوق این اثر متعلق به مرکز مطالعات فرهنگی

بین‌المللی است.

مطالب این کتاب، نظرات پدیدآورنده اثر است و لزوماً نظر مرکز مطالعات

فرهنگی بین‌المللی به شمار نمی‌آید.

مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

Center for International Cultural Studies

Islamic Culture & Relations Organization

Tel: +98 21 88153338

www.motaleaat.ir

موسسه فرهنگی، هنری و انتشارات بین‌المللی الهدی

Alhoda International, Cultural, Artistic &

Publishing Institution

دارالهدی الطائفة والفنية للنشر الدولي

Tehran - P.O.Box: 14155-4363

www.alhodagroup.ir

Tel: +98 21 88895003 - 88893697

فهرست مطالب

۷	مقدمه ناشر
	تغییر چشم انداز جغرافیای سیاسی / جان بی. آلترمن / امیرفاطمی صدر /
۱۱	جمیله کوکبی
	شورش ملیت‌های جدید و بحران قدرت / حسن مالک / امیرفاطمی صدر /
۲۱	جمیله کوکبی
	عناصر کلیدی در تحلیل مسائل منطقه / تروریسم / زکریا ماسام /
	ساندرسون، جاشوا روساکیس، مایکل بربر /
۴۱	امیرفاطمی صدر / جمیله کوکبی
	تونس رویارویی با افراط‌گرایی /
۱۱۵	حائیم مالکا / ابوالقاسم راه‌چمنی
	مصر در جستجوی ثبات / جان بی. آلترمن و ویلیام مک‌کانتس /
۱۴۹	ابوالقاسم راه‌چمنی
	عربستان سعودی: ظهور و افول اسلام‌گرایان / جان بی. آلترمن و ویلیام مک‌کانتس / ابوالقاسم راه‌چمنی
۱۷۵	
	نتیجه‌گیری / جان بی. آلترمن /
۲۱۱	امیرفاطمی صدر / جمیله کوکبی

مقدمه

جامعه جهانی، به ویژه منطقه خاورمیانه، امروزه با خطر جدی و نوظهور افراط‌گرایی به نام دین‌مواجه گردیده که به صوت سازمان‌دهی شده در حال گسترش است. پدیده نوظهور افراط‌گرایی که پرچم اسلام‌خواهی را نیز به‌دوش می‌کشد، توانسته با تأثیرگذاری بر افکار عمومی از جوانان، چهره‌ای خشن و غیرمنطقی از اسلام ارائه کرده و به این ترتیب فضای عمومی بین‌المللی را علیه اسلام که بر پایه صلح، عدالت و عقلانیت پی‌ریزی شده است، تحریک نماید. این جریان فرصتی فراهم آورده تا دولت‌ها، غرب، با بهره‌گیری از ابزارهای رسانه‌ای و تبلیغاتی، تصویری منفی و افراطی از اسلام به مخاطبان خود معرفی نمایند.

جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشوری که همواره قربانی تروریسم و خشونت بوده، تلاش‌های فراوانی برای ریشه‌کنی این پدیده شوم در ابعاد و حوزه‌های گوناگون به‌عمل آورده است. یکی از این اقدامات، پیگیری مبارزه با خشونت و افراط‌گرایی در مجامع و سازمان‌های بین‌المللی است که تصویب

قطعه‌نامه مبارزه با افراط‌گرایی در سازمان ملل در سال ۲۰۱۳ از آن جمله است.

به دلیل اهمیت پدیده افراط‌گرایی دینی و تأثیرات فرهنگی و سیاسی آن در جهان اسلام، مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در اجرای وظایف خود در امر رصد و پایش تحولات و پدیده‌های فرهنگی بین‌المللی و همچنین انعکاس تحلیل‌ها و تحقیقات علمی پژوهشگران خارجی به مراکز علمی و فرهنگی داخل کشور؛ طرح‌ها و پروژه‌های متعددی را از جمله برگزاری نشست‌ها و همایش‌های علمی و چاپ و نشر مقالات و تحقیقات در خصوص افراط‌گرایی و گرایش‌های تکفیری، اجرا کرده است.

مجموعه مقالات حاضر، دیدگاه‌های نویسندگان و پژوهشگران مطرح جهان در باره اس‌کال مختلف خشونت‌های گروه‌های تروریستی، افراط‌گرایی و گروه‌های تکفیری است که به رغم معایبی که ممکن است در نحوه تحلیل‌های بعضاً یک‌جانبه و هم‌اه به گزارش غرب‌گرایانه نویسندگان آن داشته باشد، اما می‌تواند برای نویسندگان و پژوهشگران داخلی در خور توجه باشد.

بررسی ریشه‌ها و منابع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی اندیشه‌های افراط‌گرایانه، سیاست دولت‌ها در زمینه مبارزه با افراط‌گرایی و نقش نهادهای مدنی و رسانه‌ها در ترویج و یا مبارزه با افراط‌گرایی از جمله دیگر مباحث مطرح شده در این مجموعه مقالات است که مورد توجه نویسندگان آن قرار گرفته است.

افراط‌گرایی در انواع مختلف آن که با اقدامات خشونت‌آمیز همراه است، علت اصلی تروریسم در ابعاد اجتماعی- فرهنگی، به‌نحوی مورد نقد و بررسی قرار گرفته است که نشان می‌دهد این معضل باید فراتر از مذاکرات و گفت‌وگوهای سیاسی مقامات کشورها، جامعه مدنی و چهره‌های دانشگاهی و عالمان دینی دیده شود. بازیگران مهم‌تر دیگر مانند رسانه‌های جمعی که نقش موثری در تولید و نشر اطلاعات دارند، جایگاه ویژه‌ای در صورت‌بندی رویدادها و مسایل اجتماعی در دنیای معاصر دارند و در افزایش و شعله‌وری افراط‌گرایی در منطقه سهیم هستند.

مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی امید دارد انتشار این اثر، فرصتی برای مطالعه و تحقیق هرچه بیشتر پژوهشگران و محققین ایرانی درباره عوامل و بسترهای سیاسی - اجتماعی افراط‌گرایی و زمینه‌های ایجاد و گسترش ایدئولوژی‌های افراط‌گرا در جهان اسلام و ارائه راه‌حل‌های موثر مقابله با آن را فراهم آورد.

دیدگاه‌ها و مواضع بعضاً جانبدارانه نویسندگان مقالات، به مفهوم پذیرش آرای آنها نیست و این مرکز صرفاً از منظر وظیفه اطلاع‌رسانی خود به ترجمه و انتشار آن همت گماشته است.

امید است این مجموعه بتواند سهمی در آگاهی‌بخشی به پدیده افراط‌گرایی، زمینه‌ساز پیدایش آن، ابعاد و اشکال و همچنین شیوه‌های عملکردی آن در جوامع مختلف و چگونگی مهار آن و در نهایت شکل‌گیری جهانی‌سازی از غشونت و هولو از صلح و دوستی برعهده گیرد.

مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی